

עפ"ג 40226-08-24 - פלוני נ' מדינת ישראל

בית המשפט העליון

עפ"ג 40226-08-24

לפני: כבוד השופט יוסף אלרון כבוד השופט יחיאל כשר
כבוד השופטת רות רונן

המערער: פלוני
נגד

המשיבה: מדינת ישראל
ערעור על גזר דינו של בית המשפט המחוזי
בירושלים ב-ת"פ 30277-08-21 מיום 4.7.2024
שניתן על-ידי השופט א' רובין
י"ג טבת התשפ"ה (13 ינואר 2025)
תאריך ישיבה: בשם המערער: בשם המשיבה:
עו"ד נועה קסיר-פת

פסק-דין

השופט יוסף אלרון:

1. לפנינו ערעור על גזר דינו של בית המשפט המחוזי בירושלים (השופט א' רובין) ב-ת"פ 30277-08-21 מיום 4.7.2024. הערעור מופנה כלפי החלטת בית המשפט המחוזי שלא לבטל את הרשעת המערער.

עיקרי כתב האישום המתוקן

2. לפי המתואר בכתב האישום המתוקן, המערער והמתלונן הם חברים שבעבר היה ביניהם קשר זוגי שהסתיים. ביום 5.8.2021 או בסמוך לכך, נפגש המערער עם אדם שזהותו אינה ידועה למשיבה בכדי לבצע עסקה בכלי נשק. המערער סיכם עם האחר כי ירכוש ממנו אקדח מסוג FN33030 שבכוחו להמית אדם (להלן: האקדח) ומחסנית עם כדורים תואמים בתמורה לסך 15,000 ש"ח. לשם הוכחה כי מדובר בנשק שביכולתו להמית, הלכו המערער והאחר לאזור מוסתר והאחר ירה באקדח שלושה

עמוד 1

כדורים, ומסר אותו למערער בעודו טעון במחסנית, וזה האחרון שילם את התמורה כאמור.

3. יומיים לאחר מכן המערער נסע למקום עבודתו של המתלון כשהאקדח ברשותו. כשהגיע לחדר בו עבד המתלון (להלן: הבוטקה), המערער הפציר בו לחזור לקשר זוגי, אך הלה סירב לכך. המערער המשיך בניסיונות לשכנע את המתלון אשר שב על סירובו. בשלב זה, המערער שלף את האקדח הטעון מתיקו ואיים כי אם לא יחזרו לקשר זוגי יתאבד, והתיישב על הספה כשהאקדח בידו. לאחר שהמתלון ניסה לשוחח עמו, המערער כיוון לעברו את האקדח ואמר כי לא הביא את האקדח כדי לפגוע בו אלא רק בעצמו, וחזר על כך שיתאבד אלמלא יחזרו לקשר זוגי.

בתגובה לסירוביו החוזרים ונשנים של המתלון, ולאחר שכבר הכניס אותו חזרה לתיקו, המערער הוציא את האקדח הטעון בשנית ודרך אותו. או אז המתלון תפס את ידו של המערער שהחזיקה באקדח, ובשלב זה המערער לחץ על ההדק כך שנפלט כדור מן האקדח ופגע ברצפת הבוטקה. משכך, המתלון פתח את דלת הבוטקה, הוציא את המערער מהמקום לאחר שהשתלט עליו ולקח את האקדח מידיו, וניסה לקרוא לעזרה, אך ללא הצלחה. בסמוך לכך, אחיו של המערער הגיע למקום בהתאם לבקשת המתלון, ואולם הלה סירב לקחת את המערער ברכבו מבלי שהמתלון ימסור לו את האקדח, ועזב את המקום. לאחר מכן, המערער נכנס לרכבו ואיים על המתלון כי אם יתקשר למשטרה הוא ידרוס אותו.

בגין האמור, יוחסו למערער עבירות של החזקת נשק ותחמושת לפי סעיף 144(א) רישא וסיפה לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: החוק), נשיאת נשק לפי סעיף 144(ב) לחוק ומעשי פזיזות ורשלנות לפי סעיף 338(א)(5) לחוק.

גזר דינו של בית המשפט המחוזי

4. המערער הורשע בביצוע העבירות שיוחסו לו בהתאם להודאתו במסגרת הסדר טיעון אשר לא כלל הסכמה לעניין העונש.

5. בית המשפט המחוזי קבע בגזר דינו כי מידת פגיעת המערער בערכים המוגנים אינה גבוהה במיוחד, נוכח העובדה שלא התכוון לפגוע באיש באמצעות האקדח מלבד עצמו. כך גם ביחס לנסיבות ביצוע העבירה, נקבע כי הן מעמידות את העבירות שבוצעו על ידי המערער במדרג חומרה נמוך ביחס למקובל בעבירות נשק. בכלל זאת הודגש כי משבר נפשי קשה הוא שהביא את המערער לביצוע מעשיו, החורגים באופן ניכר מהתנהגותו הנורמטיבית לפני ביצוע העבירות ולאחריהן. נוכח שיקולים אלו, נקבע כי מתחם העונש ההולם בעניינו נדרש להיות נמוך מהמקובל בהתאם למדיניות הענישה

הנוהגת בעבירות נשק.

בשל האמור בית המשפט המחוזי קבע את מתחם העונש ההולם בין 12 ל-36 חודשי מאסר בפועל.

6. בגזירת העונש בגדרי המתחם, בית המשפט המחוזי קבע כי בעניינו של המערער מתקיימות כל אמות המידה המצדיקות חריגה ממתחם העונש ההולם לקולה בשל שיקולי שיקום לפי סעיף 40ד לחוק. זאת, בין היתר נוכח מאמציו הכנים של המערער לערוך שינוי בחייו, השתלבותו בהליך טיפולי, היעדר דפוסי התנהגות אלימים או עברייניים ואינדיקציות רבות לשינוי שחל במערער מאז ביצע את העבירות. בצד האמור, נקבע כי עניינו של המערער אינו מצדיק ביטול הרשעה נוכח חומרת העבירות שביצע ומאחר שהרשעתו לא תסכל את מאמציו לעסוק בתחום הסיעוד, שכן עניין זה מסור לשיקול דעתה של הרשות המוסמכת בכל מקרה לגופו.

בשקלול האמור, נגזר על המערער עונש של 350 שעות של"ץ; 8 חודשי מאסר על תנאי לבל יבצע עבירת נשק, ולמשך 3 שנים וצו מבחן למשך שנה.

טענות הצדדים בערעור

7. לטענת המערער, בית המשפט המחוזי שגה כשלא הורה לבטל את הרשעתו שכן מתקיימים בעניינו התנאים שנקבעו בפסיקה לביטול הרשעה. לטענתו, על אף חומרת העבירות שבוצעו ומגמת ההחמרה עם מבצעי עבירות הנשק, העבירות שביצע המערער הינן ברף הנמוך ביותר נוכח נסיבותיו הייחודיות של המקרה וקיימים מקרים בפסיקה בהם בוטלו הרשעות בעבירות חמורות אף יותר.

נוסף על כך, המערער טוען כי הרשעתו תפגע בהליך שיקומו הממושך שנשא פרי. לטענתו, בית המשפט קמא שגה כשהותיר את שיקול הדעת בידי הרשות המוסמכת ביחס לרישומו בפנקס המורשים לעסוק בסיעוד, ולא נתן החלטה חד משמעית בעניין זה, נוכח היכרותו המעמיקה עם פרטי המקרה והליך השיקום. יתר על כן, נטען כי הפגיעה בשיקומו של המערער כתוצאה מהרשעה אינה ממוקדת רק לסיכויי השתלבותו של המערער במקצוע הסיעוד, אלא גם בסיכויי להשתלב במקצועות אחרים בהם הוא עשוי לרצות לעסוק. לבסוף, המערער מבקש כי תבוטל הרשעתו לפני משורת הדין ולאור שיקומו המוצלח חרף נסיבות חייו הייחודיות.

בדיון שהתקיים לפנינו, בא-כוחו של המערער שב על נימוקי הערעור, תוך שעמד על נסיבותיו הייחודיות של המערער. בתום שמיעת טיעוני בא-כוח המערער ועמדת שירות המבחן, לא נתבקשה תגובת המשיבה.

8. כידוע, נקודת המוצא היא כי יש להרשיע בדין נאשם שהוכחה אשמתו במיוחס לו. יחד עם זאת, הדין מכיר באפשרות ביטול הרשעה כאמור בסעיף 192א לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982. המבקש להחיל חריג זה בעניינו נדרש להוכיח שני תנאים מצטברים - האחד, כי סוג העבירה שביצע מאפשר שלא להרשיעו מבלי שייפגעו באופן מהותי יותר שיקולי הענישה; השני, כי ההרשעה תיפגע פגיעה חמורה וקונקרטית בשיקומו (ע"פ 2083/96 כתב נ' מדינת ישראל, פ"ד נב(3) 337 (1997) (להלן: עניין כתב)). עניינו של המערער אינו עומד בתנאים אלה.

9. לא פעם עמדתי על חומרתן של עבירות הנשק, הנובעת מהסכנה הממשית לסדר הציבורי ולתחושת הביטחון הכללית הטמונה בהן והיותן קרקע פורייה לביצוע עבירות נוספות (ע"פ 5393/23 כבהא נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (25.7.2024)). המערער רכש אקדח תיקני טעון במחסנית בסכום כספי לא מבוטל ויצר במעשיו סיכון ממשי למתלונן ולעוברי אורח פוטנציאליים, אשר יכלו להיפגע באופן קטלני כתוצאה מירי האקדח, גם אם נעשה בשוגג. למעשיו של המערער קדם תכנון, שבא לידי ביטוי בהתקשרות לשם רכישת האקדח ותחמושת תואמת והם נעשו על רקע הקשר הזוגי עם המתלונן בעבר. על אף שחומרת מעשיו של המערער מדודה, בנסיבת העניין כאמור, היא אינה מצדיקה את ביטול הרשעתו בדין.

מלבד נסיבותיו של המקרה הפרטני שלפנינו, כידוע, קיים גם אינטרס ציבורי כבד משקל להחמרת הענישה בעבירות הנשק, אשר הפכו זה מכבר ל"מכת מדינה" (ע"פ 6068/21 מדינת ישראל נ' פקיה, פסקה 13 (19.12.2021); ע"פ 8175/22 דאעגלה נ' מדינת ישראל, פסקה 10 לפסק דינו של חברי השופט י' כשר (27.8.2024); ע"פ 5684/22 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 36 לפסק דינה של חברתי השופטת ר' רונן (20.4.2023)). משכך, קל וחומר שהאינטרס הציבורי שבמיגור עבירות נשק כדרך כלל יטה אף הוא את הכף לטובת הרשעתו כדין של מבצע העבירה. מכל האמור עולה כי לא מתקיים בעניינו של המערער התנאי הראשון לביטול הרשעה שנקבע בעניין כתב.

10. התנאי השני לא מתקיים אף הוא. הליך שיקומו של המערער אכן מעורר תקווה לשינוי משמעותי. ניכר, כי המערער נעזר בכל המשאבים שניתנו לו על ידי בית המשפט המחוזי ושירות המבחן בכדי לקדם את הליך שיקומו, בגינו עונשו אף נקבע מתחת למתחם העונש ההולם ולא נגזר עליו עונש מאסר בפועל. עם זאת, מקובלות עליי קביעותיו של בית המשפט המחוזי כי המערער לא הוכיח כי הרשעתו תפגע באופן קונקרטי בשיקומו ובסיכויי לעסוק בתחום הסיעוד בעתיד, שכן אפשרות זו עדיין עומדת לו, בכפוף להחלטת הגוף המוסמך לכך (רע"פ 5018/18 בוזגלו נ' מדינת ישראל, פסקה 9 (21.10.2018)). באשר לפגיעה הכללית שמתאר המערער, הרי שאין מדובר בפגיעה חריגה מעבר לזו הנלווית להרשעה בפלילים מטבעם של דברים.

11. הנה כי כן, עניינו של המערער לא עומד באף אחד מהתנאים שנקבעו בעניין כתב. יתר על כן, לשם ביטול הרשעה לא די בכך ששני התנאים האמורים אינם מתקיימים ויש לבחון את נסיבות המקרה "ממעוף הציפור", וכפי שצינתי לאחרונה:

"מלבד בחינה דקדקנית ופרטנית של התקיימות שני התנאים המצטברים, בית המשפט נדרש להתרשם מהתמונה הגדולה של האפשרות לביטול ההרשעה. זאת, כאשר לנגד עיניו נשאלת השאלה - האם מדובר במקרה חריג וקיצוני שבו הנזק שנגרם לנאשם במישור האישי הוא כה משמעותי ובלתי נסבל עד שהוא גובר ומכריע את האינטרס הציבורי בהרשעתו, אם לאו" (ע"פ 2698/24 סילבר נ' מדינת ישראל, פסקה 30 (5.12.2024)).

באשר לענייננו, בהתחשב במכלול השיקולים ובראייה רחבה, ניכר אפוא כי הנזק האישי שעשוי להיגרם למערער כתוצאה מהרשעתו אינו גובר על האינטרס הציבורי הרחב שבהרשעת עברייני נשק נוכח אופיין של עבירות אלו והסיכון הרב שנשקף מהן לביטחון הציבור. משאלו פני הדברים, בדין בית המשפט המחוזי לא ביטל את הרשעת המערער.

12. אשר על כן, דין הערעור להידחות וכך אציע לחברי וחברתי.

יוסף אלרון
שופט

השופט יחיאל כשר:

אני מסכים.

יחיאל כשר
שופט

השופטת רות רונן:

אני מסכימה.

רות רון
שופטת

הוחלט כאמור בפסק דינו של השופט יוסף אלרון.

ניתן היום, כ' שבט תשפ"ה (18 פברואר 2025).

רות רון
שופטת

יחיאל כשר
שופט

יוסף אלרון
שופט